

Kafejnīca “Bitīte”
“Atmiņu saldā smarža”

Kafejnīca “Bitīte” - vairāku ventspilnieku paaudžu iecienīta vieta

Katram cilvēkam savā pilsētā vai ciemā noteikti ir sava iecienītākā vieta vai vietas, kas raisa pozitīvas sajūtas, varbūt arī nostalgiskas atmiņas par piedzīvoto. Spriežot pēc dzirdētā un lasītā, daudziem ventspilniekiem ļoti iemīļota vieta pagājušā gadsimta septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados bija kafejnīca “Bitīte”. Tās gan kopš 1993.gada vairs nav, taču tā joprojām dzīvo cilvēku atmiņās. Tāpēc konkursā “Vēsture ap mums”, kura tēma šogad ir “Agrāk te bija...”, izvēlējos izpētīt un atklāt kafejnīcas “Bitīte” stāstu.

Informāciju par kafejnīcas “Bitīte” pastāvēšanu meklēju tīmekļa vietnē www.periodika.lv, kur atrodamas pārsvarā vietējā laikraksta (tolaik - “Padomju Venta”) publikācijas. Noskatījos arī Kurzemes Televīzijas sagatavoto sižetu par šo tēmu. Tāpat intervēju vairākus skolotājus un citus pazīstamus cilvēkus, kuri tajā laikā dzīvoja Ventspilī un ir pabijuši “Bitītē”, uzklāusot viņu atmiņas. Atrasto informāciju apkopāju plakātā. Plakātu izvietuju Ventspils Galvenās bibliotēkas 1.stāvā, lai cilvēki varētu izlasīt un atsaukt atmiņā šo brīnišķīgo vietu. Bibliotēkas apmeklētājiem ir iespējams pierakstīt savas atmiņas par “Bitīti”, kas vēlāk papildinās pētījumu.

1. attēls. Grāmatnīcas “Gaisma” ēka 1930.gadu beigās. Ēkā vēlāk, 1960.gadu beigās, iekārtos kafejnīcu “Bitīte”. N.Rozenšteina arhīvs, publicēts facebook Ventspils Photostory

“Bitītes” stāsts aizsākās 1968.gada novembrī. Ēka Ļeņina ielā 34 (tā tolaik sauca tagadējo Kuldīgas ielu Ventspilī) pirms tam ventspilniekiem bija zināma kā vieta, kur pulcējās grāmatu cienītāji, jo tur atradās grāmatnīca “Gaisma”.

2. attēls. Kafejnīca “Bitīte” tās sākuma posmā. Ekrānšāviņš no Kurzemes Televīzijas sižeta

1968.gada 29.novembrī “Padomju Ventā” rakstīts: “Un, lūk, šonedēļ kafejnīca “Bitīte” viesmīlīgi vēra durvis apmeklētājiem. “Bitīte” - tirdzniecības pārvaldes kolektīva lolojums, kas prasīja ne mazums pūļu, lai tajā būtu skaisti un mājīgi.”¹ Nosaukumu izdomājuši organizācijas

1

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:1128097|article:DIVL20|query:Bit%C4%ABtes%20kafejn%C4%ABC%C4%81%20>

daļas darbinieki. Bija īpaši piedomāts par to, lai interjers atbilstu nosaukumam. Griesti atgādināja bišu šūnas, bet sienu rotāja daudzkrāsaina bites mozaīka. Kafejnīca bija aprīkota ar tam laikam ļoti modernām iekārtām. Rakstīts, ka saldējuma aparāts bijis ražots ārzemēs - Vācijas Demokrātiskajā republikā. Moderns bija arī kokteiļu gatavošanas aparāts.

No publikācijām un intervēto cilvēku atmiņām var spriest, ka laika gaitā kafejnīca "Bitīte" kļuva par ļoti iecienītu vietu. Kafejnīca atradās ļoti centrālā un izdevīgā vietā pilsētas centrā un blakus autobusu pieturai, kur pietāja liela daļa autobusu. Tai bija ilgs darba laiks - kafejnīca tika atvērta jau pusastoņos rītā un darbu beidza desmitos vakarā. Tajā bija mājīga gaisotne, un produkcija, ko gatavoja konditorejas cehā un tirgoja "Bitītē", bija ļoti garšīga.² Cilvēki, kuri apmeklēja kafejnīcu, atceras, ka personāls pret klientiem izturējās ļoti laipni.

Daudzo klientu dēļ nereti veidojās rindas, lai gan pārdevējas pircējus centrās apkalpot ātri. Publikācijā teikts, ka "Bitītē" dienā apkalpoja ap 400 cilvēkiem dienā.³ Kafiju te vārīja un tirgoja milzīgos daudzumos - "Bitītes" apmeklētāji kopā katru dienu esot izdzēruši līdz pat 60 litriem kafijas.⁴ Kā atceras kāda ventspilniece, dažas no kafejnīcas darbiniecēm bijušas tik prasmīgas, ka spējušas vienlaikus iznest pat 7 kafijas tasītes reizē.

2

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#issueType:PIssue:1218238|article:DIVL38|query:kafejn%C4%ABc%C4%81%20Bit%C4%ABte%20|panel:pa>

3

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:558282|article:DIVL138|query:kafejn%C4%ABca%20Bit%C4%ABte%20>

4

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:1134759|article:DIVL182|query:Kafejn%C4%ABcu%20Bit%C4%ABte%20>

3.attēls. Kafējnīcas “Bitīte” interjers un tortes. Ekrānšāviņš no Kurzemes Televīzijas sižeta

Samērā plašs bija piedāvāto konditorejas izstrādājumu piedāvājums. Te tirgoja gan dažādas bulciņas un kūciņas, gan varēja iegādāties tortes un kūkas svētku reizēm. Ventspilnieki bija iecienījuši šeit nopērkamās kūkas, piemēram, “Dzintara sakta”, “Mokka”, “Pasaka”, “Pārsla”.

Publikācijas liecina, ka “Bitīte” un tās apkārtnē kļuva par jauniešu pulcēšanās vietu. Jaunieši, kļiedējot garlaicību, mēdz sastrādāt nepatīkšanas, kas piesaista milicijas uzmanību.^{5 6}

Septiņdesmito gadu vidū kafējnīcas telpas remontēja un paplašināja. 1974.gada publikācijā stāstīts par to, ka kafējnīca atvērta pēc pārbūves un tajā var uzņemt vairāk apmeklētāju - ja agrāk varēja pie galdiņiem uzņemt 28 viesus, tad tagad - jau 44.⁷

5

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:557716|article:DIVL71|query:kafejn%C4%ABcas%20Bit%C4%ABte%20>

6

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:557847|article:DIVL175|query:kafejn%C4%ABc%C4%81s%20Bit%C4%ABte%20>

7

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:1168024|article:DIVL29|query:Bit%C4%ABte%20kafejn%C4%ABcas%20>

Astoņdesmito gadu beigās publikācijās iezīmējas tas, ka kafejnīcai “Bitīte” draud slēgšana ēkas sliktā tehniskā stāvokļa dēļ.⁸ Kurzemes Televīzijas sižets vēsta, ka 1993.gadā pieņemts lēmums par ēkas nojaukšanu saistībā ar plāniem veidot jaunu daudzstāvu ēku.⁹ Šie plāni gan nav īstenojušies. Šobrīd vieta blakus centrālajai autobusu pieturai nav apbūvēta, tur ir tikai zāliens.

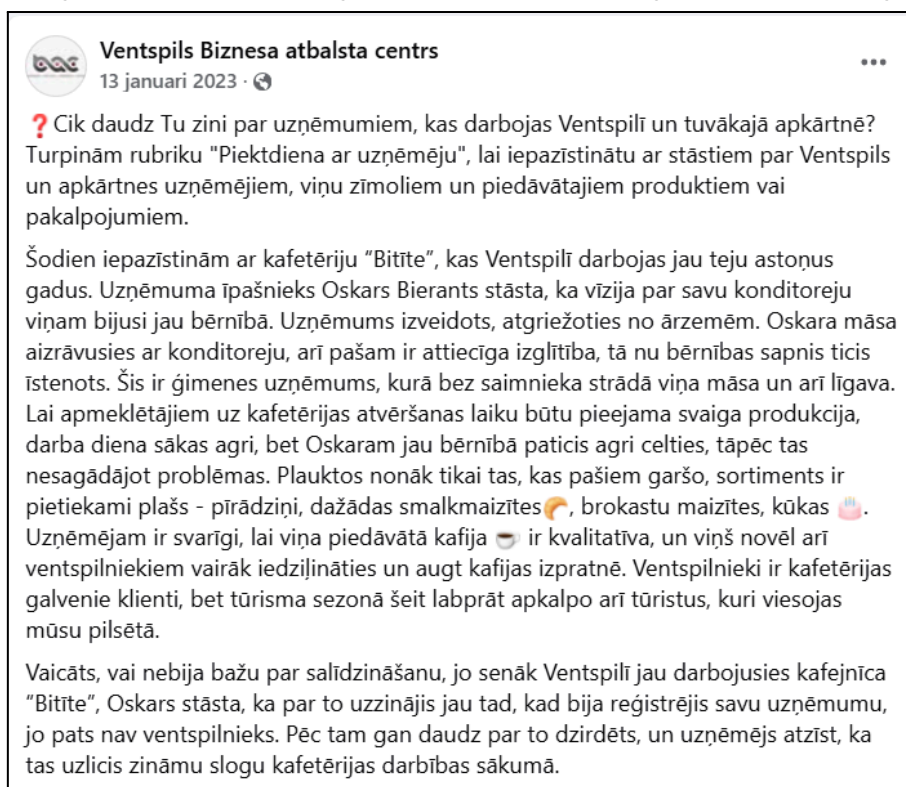
4. attēls. Kafejnīcas “Bitīte” vieta šobrīd, 2025.gada martā.

8

<https://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:palissue:558282|article:DIVL138|query:kafejn%C4%ABca%20Bit%C4%ABte%20>

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=LYfEJZKOZrs>

Interesanti, ka Ventspilī arī šobrīd ir kafetērija “Bitīte”. Tā atrodas Kuldīgas ielā 14/16, tikai dažu kvartālu attālumā no kādreizējās “Bitītes”. Intervijā Ventspils Biznesa atbalsta centram kafejnīcas īpašnieks skaidro, ka nosaukums nav ticis izvēlēts, atceroties kādreizējo “Bitīti”, jo, neesot ventspilnieks, viņš par šādu kafejnīcu nebija dzirdējis. Par to vēlāk uzzinājis no klientiem - jau pēc tam, kad bija atvēris kafejnīcu.

5.attēls. Kafetērijas “Bitīte” saimnieka Oskara Bieranta sacītais intervijā Ventspils Biznesa atbalsta centram. Ekrānšāviņš no Ventspils Biznesa atbalsta centra facebook lapas.

Secinājumi.

Izpētot pieejamo informāciju par kādreiz labi zināmo kafejnīcu “Bitīte” un uzklusot cilvēku viedokļus, man radās priekšstats, ka tā bija patiešām jauka un cilvēku iemīļota vieta, ja jau cilvēki par to atceras joprojām, vairāk nekā 30 gadus pēc tam, kad tā beidza pastāvēt.

Šis darbs palīdzēja man uzzināt vairāk par manas pilsētas vēsturi un labāk to izprast. Es šai vietai, kur kādreiz atradās kafejnīca “Bitīte”, bieži eju garām, un pirms šīs izpētes es nekad nebūtu iedomājusies, ka tur kādreiz bija cilvēkiem tik svarīga kafejnīca.